

Veilig recht doen in een veranderende samenleving

*Gerechtsdeurwaarders over geweld,
intimidatie en anti-institutioneel extremisme*

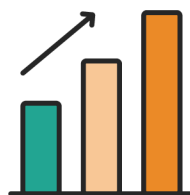
21 mei 2025

Inleiding

Gerechtsdeurwaarders vervullen een essentiële rol in het functioneren van de rechtsstaat. Wanneer de rechter uitspraak doet, is het de taak van de deurwaarder om het vonnis te effectueren. Maar dat werk wordt steeds vaker bemoeilijkt door geweld en intimidatie.

Sinds de coronapandemie is het aantal meldingen van agressie en bedreiging fors gestegen:

2022: 445 meldingen
2023: 716 meldingen
2024: 771 meldingen

Maar dit zijn slechts de zichtbare incidenten; het topje van de ijsberg. Uit recent TNS-NIPO-onderzoek blijkt dat acht op de tien deurwaarders in 2024 te maken kreeg met bedreiging, intimidatie of geweld. De dagelijkse praktijk laat een schrikbarend beeld zien van een beroep dat steeds vaker onder druk komt te staan.

Vier vormen van geweld en intimidatie

Gerechtsdeurwaarders hebben te maken met een breed scala aan agressie:

- 1 Intimidatie en bedreigingen via telefoon of e-mail**
- 2 Scheldpartijen en verbale agressie aan de deur of op kantoor**
- 3 Fysiek geweld tijdens ambtshandelingen**
- 4 Dreiging met zelfdoding om beslag of ontruiming te voorkomen**

Voorbeelden variëren van bedreiging met wapens tot gijzeling en mishandeling.

Soevereinen en anti-institutioneel extremisme

De toename van geweld is niet los te zien van het groeiende anti-institutionele sentiment in Nederland. De zogenaamde “soevereinen”, die het gezag van de overheid en rechterlijke macht niet erkennen, spelen hierin een zichtbare rol.

Hoewel het aantal incidenten niet uitsluitend aan deze groep kan worden toegeschreven, melden deurwaarders steeds vaker confrontaties met burgers die zich op soevereine overtuigingen beroepen. De gerechtsdeurwaarder, als eerste vertegenwoordiger van de rechtsstaat aan de voordeur, wordt zo ongewild het mikpunt van frustratie, wantrouwen en soms regelrechte haat.

Met jaarlijks anderhalf miljoen huisbezoeken signaleren deurwaarders als eersten deze zorgwekkende maatschappelijke ontwikkeling.

Veilig recht doen in drie lijnen

De KBvG werkt langs drie lijnen om de veiligheid van gerechtsdeurwaarders te waarborgen:

1 Preventie en weerbaarheid

- Weerbaarheidstrainingen voor deurwaarders en hun medewerkers
- Aanstelling van een weerbaarscoördinator
- Structurele samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid

2 Ondersteuning tijdens het werk

- Structurele inzet van de politie moet gegarandeerd blijven
- Herkenbare incidenten tonen aan hoe onmisbaar politieassistentie is

3 Nazorg en aangiftebereidheid

- Aangiftebereidheid blijft laag door gebrek aan bewijs (“woord tegen woord”)
- Geef deurwaarders in de strafrechtsketen dezelfde status als politieagenten, waarbij hun ambtseed zwaarder weegt
- Continue monitoring van incidenten en structurele aandacht voor veiligheid in het publieke debat en de Kamer

Tot slot

De KBvG houdt sinds 2015 de incidenten van geweld en intimidatie bij. Daarnaast voeren we regelmatig enquêtes uit onder onze achterban over de veiligheid van ons werk. Wij vragen doorlopend aandacht voor vragen bij onze achterban, bij partnerorganisaties, in het publiek debat en in uw Kamer. De gerechtsdeurwaarder werkt immers in het algemeen belang – daarom blijf je óók van gerechtsdeurwaarders met je vingers af.